

Трpezата на Тајната вечера била пренесена во Рим на почетокот на VII век и се наоѓа во црквата "Св. Јован Крстител - Латерана", од левата страна на олтарот, над барелјефот на Тајната вечера. И денес се гледа осветлената табла - Трpezата на Тајната вечера - во црна боја, долга повеќе од 3 метри и широка околу 80 сантиметри. На оваа Тајна вечера Христос им ветувал, како што Му ветил Неговиот Отец, царство, "за да јадете и да пиете на трpezата Моја во царството Мое, и да седнете на престоли и да им судите на дванаесетте Израилеви колена".

■ Пишува: аџика Живанка ФИЛИПОВСКА

Деновиве одевме по патот на Христос, таму каде што нашиот Господ страдал, одевме по Него и срцата наши беа натажени и страдавме со Него. Сега сите заедно сме на Сион, во Собата на Тајната вечера (наречена уште и Горна Сала), и се сеќаваме на денот кога Господ Исус Христос ја направил последната вечера, проштална или т.н. Тајна вечера, заедно со Своите ученици и на таа вечера Тој ја воспоставил светата Тајна Евхаристија, Литургија. На Литургијата, која има спасоносни вредности, ја запознаваме и ја чувствуваме волјата Божја и се потсетуваме на Неговата љубов и жртва кон човекот. Значи, со Литургијата, заедницата Му благодари на Бога. Таа е "бескрвна служба и духовна жртва" и таа треба да постигне обнова преку животот во Христа и светотаинско преобразување на личноста. Таа треба да го врати човекот "во полната возраст на Христовото совршенство" (Ефес. 4, 13), преку постојаниот повик за помирување и исчистување.

За да се дојде до Горната Сала, која според Светото Предание, била место на Тајната

вечера, мора да се качувате по стрмните скалила во муслиманската зграда, и дури тогаш да влезете во засводената соба, која всушност се наоѓа над самиот Гроб на цар Давид. Долниот дел од куќата на Тајната вечера е претворен во синагога и во неа се наоѓа гробницата на Давид.

МАЈКА НА СИТЕ ЦРКВИ

Под северното небо на Горната Сала се одржала Тајната вечера, а под јужното небо на неа, настанало слегувањето на Светиот Дух. Според преданието на ерусалимските христијани од IV век, ова е и местото каде што Христос прв пат им се јавил на Своите ученици по Вос-

кресението. Ништо од I век не преживеало во оваа Соба. Градбата е карактеристична за архитектурата на крстоносците од XII век, а во XIV век готските сводови ги изградиле латински архитекти, кои биле донесени од Кипар. Во времето на Господ Исус Христос оригиналната соба била дел од приватна куќа, и веројатно била сместена некаде внатре во сегашната зграда. "Горната Сала" не им припаѓа ниту на Латините ниту на христијаните, туку на муслиманите. Значи, едно од најсветите места на христијанската црква се наоѓа во рацете на муслиманите. Во XVI век оваа Сала била претворена во џамија. Сега, ниту христијаните ниту муслима-

ТАЈНАТА ВЕЧЕРА ОД РЕЗБАНИОТ ДРВЕН ИКОНОСТАС НА СВЕТИ ЈОВАН БИГОРСКИ, 1835 ГОДИНА

ните не можат да одржуваат служба во неа.

"Горната Сала" на Сион е мајка на сите цркви.

Трpezата на Тајната вечера била пренесена во Рим на почетокот на VII век и се наоѓа во црквата на "Св. Јован Крстител - Латерана", од левата страна на олтарот, над барелјефот на Тајната вечера. И денес се гледа освет-

и Животот им беше светлина на луѓето" (Јован 1, 4). Во состојбата на "првобитната девственост" човекот немал потреба од Светите тајни. Тие се неопходни заради човечиот пад и неговото спасување од страна на Христа. Тие се неопходни затоа што човекот погрешил и му е потребен лек (духовен лек) за раните на гревот.

од неа се напија сите. И им рече: "Тоа е Мојата крв на Новиот Завет, која се пролива за мнозина. Вистина ви велам: Јас нема да пијам веќе од лозовиот плод сè до оној ден, кога ќе пијам нов во царството Божјо" (Марко 14, 22-25). Значи, на Тајната вечера Исус ја востановил Светата Причест како Света тајна.

Во Ерусалим, во една куќа,

Тогаш Христовите ученици почнале меѓу себе да се прашуваат кој ли од нив ќе го предаде Господ. На оваа Тајната вечера Христос им ветил, како што Му ветил Неговиот Отец, царство, "за да јадете и да пиете на трpezата Моја во царството Мое, и да седнете на престоли и да им судите на дванаесетте Израилеви колена". И рече Господ: "Си-

ТАЈНАТА ВЕЧЕРА ЈА ВОСТАНОВИ СВЕТАТА ПРИЧЕСТ ЗА СВЕТА ТАЈНА

лената табла - Трpezата на Тајната вечера - во црна боја, долга повеќе од 3 метри и широка околу 80 сантиметри.

Еве, сега се наоѓаме во оваа огромна соба, стоиме во присуството Божјо, во побожност, во тага и во вера и се сеќаваме на Тајната вечера кога Христос ја востановил Црквата. Тој го востановил Своето царство назначено за Неговите ученици и за сите "кои веруваат во него преку нивните зборови", како престојување во Неговата љубов. Заповедта која им ја дава, да се љубат еден со друг, е нова, вечно нова, бидејќи таа е Самиот Христос, самата Љубов Божја, која ни е дарувана. А тој Нов Завет во Христа, заветот на љубовта Божја, е всушност Црквата.

"Овој свет", отфрлувајќи Го и убивајќи Го Христа - својот Творец, Спасител и Господ, се осуди себеси на смрт, бидејќи нема "живот во себе", и Го отфрли Оној за Кого е кажано: "Во Него имаше Живот

Во древниот град Ерусалим, во Собата на Тајната вечера, Исус бил на трpezата со Своите ученици. Кога зел леб, го благословил и рекол:

"Земете, јадете, ова е Моето тело". И како ја зеде чашата, заблагодари, им даде и рече: "Пијте од неа сите; зашто ова е Мојата крв на Новиот Завет, која се пролива за мнозина, за простување на гревовите. И вам ви велам, оти отсега нема да пијам од овој лозов плод сè до оној ден, кога ќе пијам нов со вас, во царството на Мојот Отец". "И откако испеаја благодарствена песна, се искачија во Елеонската Гора" (Мат. 26, 26 - 30).

ИСУС И АПОСТОЛИТЕ

За Тајната вечера зборува и Светиот евангелист Марко:

И кога јадеа, зеде Исус леб, го благослови, го прекрши, па им даде и рече: "Примете, јадете; тоа е Моето тело". Потоа ја зеде чашата, заблагодари и им ја даде; и

во една голема послана одаја (во Собата на Тајната вечера), Христовите ученици Петар и Јован ја приготвиле пасхата за јадење. Кога дошло време, Христос седнал на трpezата со дванаесетте апостоли. Им рекол дека од сè срце сакал да ја јаде оваа пасха со нив, пред да настрада. Кога ја зел чашата, им се заблагодарил и рекол: "Земете и разделете ја меѓу себе, зашто нема да пијам од лозовиот плод, додека не дојде царството Божјо". Потоа зел леб и им заблагодарил, го прекршил и им го дал, велејќи им: "Ова е Моето тело, што се дава за вас; правете го ова за Мој спомен!" Исто така, и со чашата, по вечерата, велејќи: "Оваа чаша е Новиот Завет со Мојата крв, која се пролива за вас. Но, ете, раката на оној што Ме предава е со Мене на трpezата. Синот Човечки, пак, оди, според она како што е определено, но тешко му на оној човек, што ќе Го предаде" (Лука 22, 17 - 22).

моне, Симоне, ете, сатаната посака да ве сее како пченица; но Јас се молев за тебе, за да не намали твојата вера; а ти некогаш, кога ќе се обратиш, укрепи ги браќата свои!" (Лука 22, 30 - 32). Но, овде Петар Му одговорил на Господ дека е подготвен да оди со Него и во затвор, и на смрт. Господ кажал дека Петар три пати ќе откажел дека Го познава Христос. Потоа Господ Исус Христос излегол од куќата каде што се одржала Тајната вечера, и како обично, тргнал кон Елеонската Гора. По Него одеа и Неговите ученици.

И Светиот евангелист Јован зборува дека Господ Исус Христос Го покажувал предавникот Јуда, пред учениците, за време на Тајната вечера: "Кој јаде леб со Мене, ја подигна петата своја против Мене!"

Со благослов на Неговото Високо Преосвештенство Митрополит Европски г. Горазд